

άφωρισμένα επίρρ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Έκ του άφωρισμένος μετοχ. του ρ. άφορίζω.

1) Έν άφορισμῶ Πελοπν. (Μάν.): Τὸν ἔχουν άφωρισμένα. 2) Πονηρῶς, φαύλως ἔνθ' άν.: 'Αφωρισμένα καταλατξέυ' (όμιλεῖ). 3) Τάχιστα ἔνθ' άν.: 'Αφωρισμένα τρέδ' (τρέχει).

Πβ. άφώτιστα (II).

άφωρισμενίτσα ή, Πόντ. (Σάντ.)

Έκ του άφωρισμένος μετοχ. του ρ. άφορίζω και της παραγωγικής καταλ. -ίτσα.

Η αξία άφορισμού.

άφωρισμενζῶ Πόντ. (Οίν.)

Έκ του άφωρισμένος μετοχ. του ρ. άφορίζω.

Γίνομαι, καταντῶ άφωρισμένος.

* **άφωρισμενόπουλλον** τό, άφωρισμενόπον Πόντ. (Σάντ.)

Έκ του άφωρισμένος μετοχ. του ρ. άφορίζω και της ύποκορ. καταλ. -πουλλον.

Τὸ ἄξιον άφορισμοῦ.

άφως σύνδ. Καππ. ('Αραβάν.) Κίμωλ. κ.ά. άφους Κίμωλ. Πόντ. ('Αμισ.) Χίος 'φως Καππ. ('Ανακ. κ.ά.) 'φους Καππ. (Συνασσ. Φερτ.) άπῶς 'Ανδρ. 'Ιων. (Κρήν. Σμύρν.) Χίος κ.ά. άπ-πῶς Σύμ. άπους Λυκ. (Λιβύσσ.) άμπῶς 'Ιων. (Κρήν.) Χίος 'πῶς 'Ανδρ. Καππ. (Συνασσ.) Έκ τῶν συνδ. άφοῦ και ὄς. Διά τούς μετά του π τύπ. πβ. άφόταν.

1) 'Όταν 'Ανδρ. Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν. κ.ά.) Κίμωλ. Πόντ. ('Αμισ.) Χίος κ.ά.: 'Απῶς βρέχει, φεύγει 'Ανδρ. 'Φους πήγε-χάθην κττ. Φερτ. 'Αφους ἔπῃγαν κ' ἔνεγκάσταν, ἔκάτσαν ν' ἀναπάουνταν (ἐκ παραμυθ.) 'Αμισ. 2) 'Αφοῦ Καππ. (Συνασσ.) κ.ά.: Τί νὰ π'κῶ, 'φους δὲν ἔν' κονιά; (π'κῶ ἐκ του ποίκω=κάμω) Συνασσ. 3) 'Αφοῦ χρόνου, άφότου 'Ιων. (Κρήν. Σμύρν.) Κίμωλ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σύμ. Χίος κ.ά.: 'Αφῶς ἤρχα σὲ ἡλικία, ἔν εἶδα ποτέ μου πρᾶμα Κίμωλ. 'Αφους βγήκε ὁ μέγας ἀγασμός, 'ς τὰ βουνὰ δὲν ὑπάρχει τίςα αὐτόθ. 'Αμπῶς γεννήθηκα, ὄλο μὲ κατατρέχει Κρήν. || *Άσμ.

Άμπῶς δὲν ὠμιλήσαμεν, ἀργυρομαστραπᾶ μου, οὐδὲ τὰ ροῦχα μ' ἤλλαξα οὐδὲ τή φορεσιά μου

Χίος.

Πβ. άφόταν, *άφωσκιάν, *άφῶσταν.

* **άφωσκιάν** σύνδ. άπωσκιάν Ρόδ. άπουσκιάν Ρόδ. 'πῶσκιαν Καππ. 'πουθκιάν Ρόδ. 'παθκιάν Ρόδ.

Έκ του συνδ. άφῶς και της φρ. και ἄν.

1) 'Αφότου Ρόδ.: 'Απουθκιάν ἤρτεν, ἔν ἔπαφεν νὰ μιλή. || Παροιμ. 'Η νύφ-φη 'παθκιάν γεννηθῆ της πεθ-θερῶς ἔμοιάζει (ὄτι τῶν συμπεθέρων τὰ προτερήματα ἢ ἔλαττώματα εἶναι κοινά). 2) 'Όταν Καππ.

Πβ. άφῶς.

* **άφῶσταν** σύνδ. άπῶσταν Κάρπ. Κρήτ. Μεγίστ. κ.ά. άπῶστα Κρήτ. άπῶσταν Κρήτ. Μεγίστ. κ.ά. ά-ποῦσταν Κρήτ. άπούστανε Κρήτ. άποῦστα Κρήτ. Τῆλ. άπουσά Κρήτ. 'πῶσταν Κάρπ. Κάσ. 'πῶστα Κάρπ. Κάσ. 'πῶσταν Κρήτ. Κῶς 'πουσταν Κρήτ. 'πόζαν Κάλυμν.

Έκ συμφύρ. τῶν συνδ. άφῶς και άφόταν. Διά τούς μετά του π τύπ. ἰδ. άφόταν.

1) 'Εξ οῦ χρόνου, άφότου Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. Κῶς Μεγίστ. Τῆλ.: 'Απῶσταν ἔμίσσεφες, δὲν εἶδα μὰ γαλή

μέρα Κρήτ. 'Πῶσταν ἔπῃρα τὸ γιατρικό, εἶδα ὠφέλεια Κῶς 'Πόζαν ἤφνε ἢ μάννα του, ἔν ἐσῶπασε Κάλυμν. || *Άσμ.

'Αποῦσταν ἔγεννήθηκα, μὲ τὰ θερῶ μαλώνω και μὲ τσοῖ δράκους πολεμῶ κ' ἐσένα δὲ μερώνω

Κρήτ.

'Πῶσταν ἐξεχωρίσαμε, θαρῶ και φαίνεται μου πρὸ μεγαλύτερο καμὸ δὲν εἶδα 'γὼ ποτέ μου

Κάρπ. 2) 'Όταν Κάρπ. Κάσ. Κρήτ.: Παροιμ. 'Πῶστα περάση Σάατο, πίτια μὴν ἀλημένης (κάθε πρᾶγμα 'ς τὴν ἐποχή του) Κάσ. || *Άσμ.

'Απῶσταν ἤμου δυὸ χρονῶ, μοῦ 'λεγεν ἢ λαλά μου νὰ μῶ μέσα 'ς τὰ σπίτια σου κ' εἰς τὰ νοικοκυριά σου (λαλά=γιαγιά) Κάρπ. 3) Μετὰ ποῦ, κατόπιν ποῦ Κάλυμν. Καππ. Μεγίστ.: 'Απῶσταν ἐπαίξασι κ' ὕστερα, λέει τὸ Κωστιάκιν (ἐκ παραμυθ.) Μεγίστ. 4) 'Αφοῦ, ἐπειδὴ Κρήτ.

* **άφῶσταν-ῦστερα** επίρρ. άπῶστανύστερα Κρήτ.

Έκ του συνδ. *άφῶσταν και του επίρρ. ὕστερα.

Πρὸ χρόνου: 'Απῶστανύστερα τση τό 'πα κι ἀκόμη δὲν ἤρθε. 'Απῶστανύστερα ἤφνε, μὰ δὲ γατέχω ποῦ πάει.

άφωτα επίρρ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Έκ του επίθ. άφωτος.

1) Χωρίς φῶς Πόντ. (Κερασ.) 2) Πρὶν ἐξημερώση Πελοπν. (Μάν.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.: 'Αφωτα ξεκινήσαμε Λεξ. Δημητρ. Συνών. άφώτιστα (I) 1.

άφωτίκιστος επίθ. (Λακων. Μάν.)

Έκ του στερητ. ά- και του επίθ. *φωτικιστος <*φωτικιάζω <φωτίκι.

'Ο μὴ λαβῶν ἀπὸ τὸν ἀνάδοχον φωτίκια, ἐπὶ παιδίου.

άφώτιστα επίρρ. (I) Πελοπν. (Οίν.) Σύμ. κ.ά. άφώ-τιγα Κεφαλλ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κλουτσιοχ. Μάν. Οίν.) άφώτιγο Πελοπν. (Βούρβουρ. Σουδεν.)

Έκ του στερητ. ά- και του έφώτισε άορ. του ρ. φωτίζω.

1) Πρὶν ἐξημερώση Πελοπν. (Κλουτσιοχ. Οίν. Σουδεν.) Σύμ. κ.ά.: Φωτισμένα κι άφώτιστα ἦτανε ποῦ ἔφνε Μάν. Σ'κῶθητσε άφώτιγα Κλουτσιοχ. Σ'κῶθηκα άφώ-τιγο Σουδεν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. άφεχτα, ἔτι δὲ άφωτα 2.

2) Πρὶν περάσουν τὰ Θεοφάνεια Κεφαλλ.: Δὲ θέλω νὰ βαφτίσω τὸ παιδί μου άφώτιγα.

άφώτιστα επίρρ. (II) Πόντ. (Κερασ.)

Έκ του επίθ. άφώτιστος.

1) Πονηρῶς, φαύλως: 'Αφώτιστα φέρκεται. 2) Δει-νῶς, θαυμασιῶς: 'Αφώτιστα ἐδάδκεψεν ὁ ποππᾶς (ἐδάδκε-ψεν=ἐκήρυξε). 3) Καθ' ὑπερβολήν, πολύ: 'Αφώτιστα ἐκοιμέθα. 4) Τάχιστα: 'Αφώτιστα τρέεις (τρέχεις).

Πβ. άφωρισμένα.

άφώτιστος επίθ. σύνηθ. και Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οίν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) άφώτιγος Πελοπν. (Βούρ-βουρ. Μάν. Σουδεν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ.) κ.ά.

Τὸ μεταγν. επίθ. άφώτιστος.

1) 'Ο μὴ αὔγαζόμενος ὑπὸ φωτός, ὁ μὴ φωτιζόμενος Πελοπν. (Λακων.): Οἱ εἰκόνες ἔμειναν άφώτιστες. 2) 'Α-βάπτιστος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οίν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Τὸ παιδὶν ἀκόμαν άφώτιστον ἔν'. Συνών. άβά-φτιστος 1. 3) 'Ο μὴ ἀγασθεῖς, ἐπὶ τῶν ὑδάτων κατὰ τὸ διάστημα τὸ ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων μέχρι πρὸ της ἑορτῆς τῶν Φώτων Θεράκ. (Μάλγαρ.): Τὰ νερά εἶναι άφώ-τιστα. 4) 'Ο μὴ ραντισθεῖς δι' ἡγασμένου ὑδατος Πόντ.

(Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτιστος εἶμαι ἀκόμαν. Ἀφώτιστον ἐν τ' ὀσιπὶν ἐμονν, ὁ ποππᾶς ἀκόμαν κ' ἔρθεν. 5) Ὁ μὴ ἀποκτήσας γνῶσιν πράγματός τινος, ὁ μὴ διδαχθεὶς σύνθηθ. : Λαὸς ἀφώτιστος. β) Ἀγράμματος Πελοπν. (Λακων.)

6) Ὁ μὴ αἰσθανθεὶς χαρὰν ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,380: Ποίημ.

Ἀδρόσιση κι ἀφώτισση νὰ μαραθῆ ἢ καρδιά μου.

7) Πονηρός, κακὸς Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτιστος ἄρθωπος ἐν Χαλδ. Ἀφώτισσα λόγια Κερασ. Χαλδ. Ἀφώτισσα δουλείας ποίς (κάμνεις) Κερασ. 8)

Δεινός, ἐκπληκτικός, ἐπὶ κακοῦ καὶ καλοῦ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀφώτιστος ποππᾶς (ἔξοχος). Ἀφώτιστος δάσκαλος (πολυμαθής). Συνών. ἄπιστος 5,

ἀφάνταστος 2. β) Ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἄτακτος, ζωηρός κττ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτιστον παιδίν. Συνών. ἄπιστος 4. γ)

Ἐπερβολικός τὸ μέγεθος, τὴν ποσότητα, τὴν ἔκτασιν κττ. Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτιστον ἄλογον-καράβιν-πουνδάριν-δέρην κττ. Κερασ. Ἀφώτιστον φάγεμαν ἔφαγα (ἔφαγα μέχρι κόρου) αὐτόθ.

Ἀφώτιστον νιώσιμον ἐντῶκεν ἄτον (δεινὸν δαρμόν ἔδειρεν αὐτόν) αὐτόθ. 9) Ὡραῖος, θαυμάσιος Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτιστον λαλίαν ἔδει Κερασ. Ἀφώτιστον γάμον ἐποίκαμε αὐτόθ.

Ἀφώτιστον χορὸν χορεύει αὐτόθ. Ἀφώτισσα ψωμία ἐποίκα (ἐπιτυχεστάτα) αὐτόθ. Ἀφώτιστον κρασίν αὐτόθ. 10) Δεξιώτατος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτισσα δερᾶ ἔδει Κερασ. 11)

Ὁξυδερκέστατος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀφώτισσα ὀμμάτᾶ ἔδει Κερασ.

ἀφωτογράφητος ἐπίθ. σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φωτογραφετός <φωτογραφῶ.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν ἐλήφθη φωτογραφία, ὁ μὴ φωτογραφηθεὶς.

ἀφωτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀνέφωτος ΚΚαραβίδ. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστολίδ. 141.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. φῶς. Παρ' Εὐσταθ. 968,48 ἀφως-ωτος.

1) Σκοτεινὸς ἐνθ' ἄν.: Ἀφωτο ὑπόγειο. Ἀφωτη αὐλή-νύχτα κττ. πολλαχ. 2) Ὁ μὴ βλέπων, τυφλὸς ἹΠολέμ. Παλ. βιολ. 4 106: Ἀφωτα μάτιμα.

ἄχ ἐπιφών. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. ἄχου Ἄνδρ. Εὐβ. (Κύμ. κ.ά.) Ἰος Κάρπ. Μῆλ. Πελοπν. (Λακων.) Σίφν. Χίος κ.ά.—Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἄχ-χου Κάρπ. Κῶς Ρόδ. Σύμ. Χίος ἄχου Κάλυμν. ἀχοῦ Ἄνδρ.—Λεξ. Πρω. ἄχι Εὐβ. (Κύμ.) Κρήτ. Νίσουρ. Τῆλ. κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. ἄχιν Κύπρ. Νίσουρ. ἄχ' Ἡπ. Σάμ. ἄδι Ἰκαρ. ἄχα Ἄνδρ. Κεφαλλ. Μεγίστ. ἄχ-χα Κύπρ. ναχὰ Πόντ. ἄχουτα Εὐβ. (Κύμ.) Κάρπ. Χίος κ.ά.

Λέξις πεπονημένη.

Διὰ τοῦ ἐπιφωνήματος τούτου ἐκφράζονται ποικίλα αἰσθήματα καὶ ψυχικαὶ καταστάσεις 1) Ἄλγος, λύπη, σχετλιασμός κοιν. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἀχ, πῶς πονῶ! Ἀχ, τί ἔπαθα! Ἀχ, ὁ δυστυχής! Ἀχ, καὶ τί νὰ γίνω! κοιν. Ἀχ καὶ πάλε ἄχ! Ἀρκαδ. Ἀχ, πῶς ζῶ! Κερασ. Ἀχ-χου νύχταν, ἄχ-χου μέραν, ἦφαι τὴν καρδιάν μου Κάρπ. Ἀχ-χου, μάννα μου, κ' εἶντα ἔν τοῦτο ποῦ μ' ἀγγίει; Χίος Ἀχ-χα τὸν γιό μου τὸ ἔχασά τον! Κύπρ. Με τὸ ἄχ καὶ με τὸ βᾶχ τρώει τὴν ζωὴν ἀτ' Τραπ. || Φρ. Λέν ἔβγαλε - δὲν εἶπε ἄχα (δὲν ἐπρόλαβε νὰ προσφέρῃ οὔτε λέξιν) Κεφαλλ. Κάμε τον ἄχα (προτροπὴ πρὸς νήπιον: δεῖρε τον, ὥστε νὰ φωνάξῃ ἄχα!) Μεγίστ. Ἐθεῖ ἄχ-χα (ἀπο-

τροπὴ πρὸς νήπιον ἀπὸ τοῦ νὰ ἐγγίση τι δυνάμενον νὰ τὸ βλάψῃ) Κύπρ. Ἀχ βᾶχ καὶ με τὸν κλώστη (δι' ἐπιπόνου καὶ μακροχρονίου προσπαθείας) Λεξ. Μ'Εγκυκλ. || Ἄσμ. Τ' ἄχι καὶ τ' ἀναστέναμα ἀντάμα περπατοῦσι Νίσουρ.

Ἀχι καὶ τ' ἄχι μ' ἔφαι καὶ τ' ἄχι θὰ με φάη καὶ τὸ λιγνὸ σου τὸ κορμί 'ς τὸν ἄδη θὰ με πάη Κρήτ. β) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄχ, πονῶ! εἶδος παιδιᾶς καθ' ἣν οἱ παῖκται ἐκφωνοῦν τὴν φράσιν ταύτην Κεφαλλ. γ)

Ὑπὸ τὸν τύπον ἄχ, ἢ καρδιά μου! παιδιὰ συνών. τῆς ἀνωτέρω ἀγν. τόπου. 2) Ὀργή, ἀγανάκτησις, ἀπειλὴ κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): Ἀχ, τὸ παλαιόπαιδο! Ἀχ, τὸν παλαιάνθρωπο! Ἀχ, καὶ ποῦ θὰ μοῦ πᾶς! Ἀχ, καὶ νὰ σ' ἐπιμᾶνα! κοιν. Ἀχ, κι ἂν πιάνω σε! Τραπ. 3) Σφοδρὰ ἐπιθυμία κοιν.: Ἀχ, νὰ ἦμουν πλούσιος! Ἀχ, νὰ μποροῦσα! Ἀχ, νὰ πιαροῦ ἄριστα! Ἀχ, καὶ νὰ παντρευόμουν! Ἀχ, καὶ νὰ τὸ ἔξερα! κοιν. Ἀχι καὶ νὰ τὸ κάτεχα! Κρήτ. 4) Ἡδονή, χαρὰ πολλαχ.: Ἀχ, τί ὠραῖα! Ἀχ, τί ὁμορφα! Ἀχ, πόσο φχαριστήθηκα!

ἀχὰ ἐπίρρ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. χα.

Ἰδού, νὰ ἐνθ' ἄν.: Ἀχὰ τὸ μαντήλ' - τὸ παιδίν - τὸ ποτήρ' κττ. Χαλδ. Ἀχὰ ἀκαικὰ κεῖται τὸ χαρτί σ' (νὰ ἐκεῖ κοντὰ) Τραπ. Ἀχὰ ἔρθα (νὰ ἦρθα) αὐτόθ. Ἀχὰ με (νὰ με, ἰδού ἐγὼ) Κερασ. Οἰν. Ἀχὰ 'τος (νὰ τος). Ἀχὰ, τέρε (νὰ, βλέπε) Ὀφ.

ἀχάβαδος ἐπίθ. Ἄνδρ. Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ συμπεριφερόμενος ἀπρεπῶς, ἀκόσμως.

ἀχάιδευτος ἐπίθ. κοιν. ἀχάιδιφτους βόρ. ιδιώμ. ἀχάιδευτε Τσακων. ἀχάιδευτος Κύπρ. κ.ά. ἀχάιδιφτους ἔνιαχ. βορ. ιδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖδευτός <χαῖδευώ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ θωπευόμενος ἢ ὁ μὴ θωπευθεὶς ἐξ ἔρωτος ἢ στοργῆς κοιν. καὶ Τσακων.: Γυναῖκα ἀχάιδευτη. Παιδὶ - κορίτσι ἀχάιδευτο κοιν. || Φρ. Ὀρφανὸ κι ἀχάιδευτο Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Δύσκουλου εἶνι γιὰ νὰ βρῆς ἀμύριση καννέλλα, ἀχάιδιφτου βασιλικὸ τὸ ἀφίλητη κουπέλλα Λέσβ. Συνών. ἀκανάκευτος. 2) Ὁ μὴ περιβαλλόμενος με στοργὴν σύνθηθ.: Ποίημ.

Μήπως καὶ τοῦ Χάροντα | καθὼς θὰ σὲ κοιτάξῃ τοῦ φανῆς ἀχάιδευτο | καὶ σὲ παραπετάξῃ ΚΠαλαμ. Τάφ. 3 19.

ἀχαῖδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄχαδος Χίος. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. χάιδι. Ἀκομψος: Ἀχαδο ροῦχο - παπούτσι κττ.

ἀχαιρέτιστος ἐπίθ. κοιν. ἀχαιρέτιστε Τσακων. ἀχαιρέτιγος Λεξ. Δημητρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαιρετιστός <χαιρετίζω.

1) Ὁ μὴ τυχὼν χαιρετισμοῦ κοιν. καὶ Τσακων.: Ὁ φαντάρος δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσῃ σ' τὸ δρόμο ἀξιωματικὸ ἀχαιρέτιστο. β) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ χαιρετίσῃ, ὁ μὴ ἐπιθυμῶν χαιρετισμόν Λεξ. Δημητρ.: Ὁ γείτονας εἶναι ἀχαιρέτιγος. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐπεσκέφθη τις κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν του ἑορτὴν σύνθηθ.: Ὅλοι οἱ φίλοι ἦρθαν καὶ με χαιρέτισαν, ἐσὺ μόνον μ' ἀφῆσες ἀχαιρέτιστο.

τροπὴ πρὸς νήπιον ἀπὸ τοῦ νὰ ἐγγίση τι δυνάμενον νὰ τὸ βλάψῃ) Κύπρ. Ἀχ βᾶχ καὶ με τὸν κλώστη (δι' ἐπιπόνου καὶ μακροχρονίου προσπαθείας) Λεξ. Μ'Εγκυκλ. || Ἄσμ. Τ' ἄχι καὶ τ' ἀναστέναμα ἀντάμα περπατοῦσι Νίσουρ.

Ἀχι καὶ τ' ἄχι μ' ἔφαι καὶ τ' ἄχι θὰ με φάη καὶ τὸ λιγνὸ σου τὸ κορμί 'ς τὸν ἄδη θὰ με πάη Κρήτ. β) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄχ, πονῶ! εἶδος παιδιᾶς καθ' ἣν οἱ παῖκται ἐκφωνοῦν τὴν φράσιν ταύτην Κεφαλλ. γ)

Ὑπὸ τὸν τύπον ἄχ, ἢ καρδιά μου! παιδιὰ συνών. τῆς ἀνωτέρω ἀγν. τόπου. 2) Ὀργή, ἀγανάκτησις, ἀπειλὴ κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): Ἀχ, τὸ παλαιόπαιδο! Ἀχ, τὸν παλαιάνθρωπο! Ἀχ, καὶ ποῦ θὰ μοῦ πᾶς! Ἀχ, καὶ νὰ σ' ἐπιμᾶνα! κοιν. Ἀχ, κι ἂν πιάνω σε! Τραπ. 3) Σφοδρὰ ἐπιθυμία κοιν.: Ἀχ, νὰ ἦμουν πλούσιος! Ἀχ, νὰ μποροῦσα! Ἀχ, νὰ πιαροῦ ἄριστα! Ἀχ, καὶ νὰ παντρευόμουν! Ἀχ, καὶ νὰ τὸ ἔξερα! κοιν. Ἀχι καὶ νὰ τὸ κάτεχα! Κρήτ. 4) Ἡδονή, χαρὰ πολλαχ.: Ἀχ, τί ὠραῖα! Ἀχ, τί ὁμορφα! Ἀχ, πόσο φχαριστήθηκα!

ἀχὰ ἐπίρρ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. χα.

Ἰδού, νὰ ἐνθ' ἄν.: Ἀχὰ τὸ μαντήλ' - τὸ παιδίν - τὸ ποτήρ' κττ. Χαλδ. Ἀχὰ ἀκαικὰ κεῖται τὸ χαρτί σ' (νὰ ἐκεῖ κοντὰ) Τραπ. Ἀχὰ ἔρθα (νὰ ἦρθα) αὐτόθ. Ἀχὰ με (νὰ με, ἰδού ἐγὼ) Κερασ. Οἰν. Ἀχὰ 'τος (νὰ τος). Ἀχὰ, τέρε (νὰ, βλέπε) Ὀφ.

ἀχάβαδος ἐπίθ. Ἄνδρ. Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ συμπεριφερόμενος ἀπρεπῶς, ἀκόσμως.

ἀχάιδευτος ἐπίθ. κοιν. ἀχάιδιφτους βόρ. ιδιώμ. ἀχάιδευτε Τσακων. ἀχάιδευτος Κύπρ. κ.ά. ἀχάιδιφτους ἔνιαχ. βορ. ιδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖδευτός <χαῖδευώ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ θωπευόμενος ἢ ὁ μὴ θωπευθεὶς ἐξ ἔρωτος ἢ στοργῆς κοιν. καὶ Τσακων.: Γυναῖκα ἀχάιδευτη. Παιδὶ - κορίτσι ἀχάιδευτο κοιν. || Φρ. Ὀρφανὸ κι ἀχάιδευτο Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Δύσκουλου εἶνι γιὰ νὰ βρῆς ἀμύριση καννέλλα, ἀχάιδιφτου βασιλικὸ τὸ ἀφίλητη κουπέλλα Λέσβ. Συνών. ἀκανάκευτος. 2) Ὁ μὴ περιβαλλόμενος με στοργὴν σύνθηθ.: Ποίημ.

Μήπως καὶ τοῦ Χάροντα | καθὼς θὰ σὲ κοιτάξῃ τοῦ φανῆς ἀχάιδευτο | καὶ σὲ παραπετάξῃ ΚΠαλαμ. Τάφ. 3 19.

ἀχαῖδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄχαδος Χίος. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. χάιδι. Ἀκομψος: Ἀχαδο ροῦχο - παπούτσι κττ.

ἀχαιρέτιστος ἐπίθ. κοιν. ἀχαιρέτιστε Τσακων. ἀχαιρέτιγος Λεξ. Δημητρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαιρετιστός <χαιρετίζω.

1) Ὁ μὴ τυχὼν χαιρετισμοῦ κοιν. καὶ Τσακων.: Ὁ φαντάρος δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσῃ σ' τὸ δρόμο ἀξιωματικὸ ἀχαιρέτιστο. β) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ χαιρετίσῃ, ὁ μὴ ἐπιθυμῶν χαιρετισμόν Λεξ. Δημητρ.: Ὁ γείτονας εἶναι ἀχαιρέτιγος. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐπεσκέφθη τις κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν του ἑορτὴν σύνθηθ.: Ὅλοι οἱ φίλοι ἦρθαν καὶ με χαιρέτισαν, ἐσὺ μόνον μ' ἀφῆσες ἀχαιρέτιστο.

ἀχὰ ἐπίρρ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. χα.

Ἰδού, νὰ ἐνθ' ἄν.: Ἀχὰ τὸ μαντήλ' - τὸ παιδίν - τὸ ποτήρ' κττ. Χαλδ. Ἀχὰ ἀκαικὰ κεῖται τὸ χαρτί σ' (νὰ ἐκεῖ κοντὰ) Τραπ. Ἀχὰ ἔρθα (νὰ ἦρθα) αὐτόθ. Ἀχὰ με (νὰ με, ἰδού ἐγὼ) Κερασ. Οἰν. Ἀχὰ 'τος (νὰ τος). Ἀχὰ, τέρε (νὰ, βλέπε) Ὀφ.

ἀχάβαδος ἐπίθ. Ἄνδρ. Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ συμπεριφερόμενος ἀπρεπῶς, ἀκόσμως.

ἀχάιδευτος ἐπίθ. κοιν. ἀχάιδιφτους βόρ. ιδιώμ. ἀχάιδευτε Τσακων. ἀχάιδευτος Κύπρ. κ.ά. ἀχάιδιφτους ἔνιαχ. βορ. ιδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖδευτός <χαῖδευώ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ θωπευόμενος ἢ ὁ μὴ θωπευθεὶς ἐξ ἔρωτος ἢ στοργῆς κοιν. καὶ Τσακων.: Γυναῖκα ἀχάιδευτη. Παιδὶ - κορίτσι ἀχάιδευτο κοιν. || Φρ. Ὀρφανὸ κι ἀχάιδευτο Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Δύσκουλου εἶνι γιὰ νὰ βρῆς ἀμύριση καννέλλα, ἀχάιδιφτου βασιλικὸ τὸ ἀφίλητη κουπέλλα Λέσβ. Συνών. ἀκανάκευτος. 2) Ὁ μὴ περιβαλλόμενος με στοργὴν σύνθηθ.: Ποίημ.

Μήπως καὶ τοῦ Χάροντα | καθὼς θὰ σὲ κοιτάξῃ τοῦ φανῆς ἀχάιδευτο | καὶ σὲ παραπετάξῃ ΚΠαλαμ. Τάφ. 3 19.

ἀχαῖδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄχαδος Χίος. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. χάιδι. Ἀκομψος: Ἀχαδο ροῦχο - παπούτσι κττ.

ἀχαιρέτιστος ἐπίθ. κοιν. ἀχαιρέτιστε Τσακων. ἀχαιρέτιγος Λεξ. Δημητρ. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαιρετιστός <χαιρετίζω.

1) Ὁ μὴ τυχὼν χαιρετισμοῦ κοιν. καὶ Τσακων.: Ὁ φαντάρος δὲν μπορεῖ ν' ἀφήσῃ σ' τὸ δρόμο ἀξιωματικὸ ἀχαιρέτιστο. β) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ χαιρετίσῃ, ὁ μὴ ἐπιθυμῶν χαιρετισμόν Λεξ. Δημητρ.: Ὁ γείτονας εἶναι ἀχαιρέτιγος. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἐπεσκέφθη τις κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν του ἑορτὴν σύνθηθ.: Ὅλοι οἱ φίλοι ἦρθαν καὶ με χαιρέτισαν, ἐσὺ μόνον μ' ἀφῆσες ἀχαιρέτιστο.

ἀχὰ ἐπίρρ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. χα.

Ἰδού, νὰ ἐνθ' ἄν.: Ἀχὰ τὸ μαντήλ' - τὸ παιδίν - τὸ ποτήρ' κττ. Χαλδ. Ἀχὰ ἀκαικὰ κεῖται τὸ χαρτί σ' (νὰ ἐκεῖ κοντὰ) Τραπ. Ἀχὰ ἔρθα (νὰ ἦρθα) αὐτόθ. Ἀχὰ με (νὰ με, ἰδού ἐγὼ) Κερασ. Οἰν. Ἀχὰ 'τος (νὰ τος). Ἀχὰ, τέρε (νὰ, βλέπε) Ὀφ.

ἀχάβαδος ἐπίθ. Ἄνδρ. Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ συμπεριφερόμενος ἀπρεπῶς, ἀκόσμως.

ἀχάιδευτος ἐπίθ. κοιν. ἀχάιδιφτους βόρ. ιδιώμ. ἀχάιδευτε Τσακων. ἀχάιδευτος Κύπρ. κ.ά. ἀχάιδιφτους ἔνιαχ. βορ. ιδιωμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαῖδευτός <χαῖδευώ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ θωπευόμενος ἢ ὁ μὴ θωπευθεὶς ἐξ ἔρωτος ἢ στοργῆς κοιν. καὶ Τσακων.: Γυναῖκα ἀχάιδευτη. Παιδὶ - κορίτσι ἀχάιδευτο κοιν. || Φρ. Ὀρφανὸ κι ἀχάιδευτο Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Δύσκουλου εἶνι γιὰ νὰ βρῆς ἀμύριση καννέλλα, ἀχάιδιφτου βασιλικὸ τὸ ἀφίλητη κουπέλλα Λέσβ. Συνών. ἀκανάκευτος. 2) Ὁ μὴ περιβαλλόμενος με στοργὴν σύνθηθ.: Ποίημ.

Μήπως καὶ τοῦ Χάροντα | καθὼς θὰ σὲ κοιτάξῃ τοῦ φανῆς ἀχάιδευτο | καὶ σὲ παραπετάξῃ ΚΠαλαμ. Τάφ. 3 19.

